

بسمه تعالی

دفتر توسعه آموزش (EDO)

گروه آموزشی ارگونومی

Course Plan – طرح درس

نام درس: روانشناسی کار و ارگونومی	
نوع درس: نظری ۱ واحد/ عملی ۱ واحد تعداد واحد: ۲ پیش نیاز: روانشناسی عمومی سال تحصیلی: ۹۰-۱۳۸۹ نیمسال: دوم	کد درس: ۱۱ مدت تدریس: (۱۷ ساعت نظری و ۳۴ ساعت عملی) جمعا "۵۱..... ساعت (...۱۷... جلسه) رشته و مقطع تحصیلی گروه هدف: ارگونومی، کارشناسی ارشد مدرس / مدرسین: دکتر شهناز طباطبایی محل اجراء: دانشکده سلامت، ایمنی و محیط زیست.

هدف کلی:

- آگاهی و اطلاع از مسایل و مشکلات روانی کارکنان در محیط های کار.
- آشنایی با اطلاعات و پردازش اطلاعات برای بکارگیری روش های سنجش و اصول ارگونومی در محیط کار.
- آگاهی و اطلاع از فشار های روانی ناشی از کار (استرس های شغلی) و شیوه های کاهش آن در محیط کار.

اهداف ویژه:

در پایان این دوره انتظار می رود فراگیر قادر باشد:

- آشنایی با روانشناسی کار و کاربردهای آن در محیط های کار.
- آشنایی با تعاریف، مفاهیم و نظریه های مربوط به فشارهای روانی ناشی از کار (استرس های شغلی)، نشانه های آن، بیماری های مربوط به آن.
- شیوه های کاهش فشارهای روانی ناشی از کار (استرس های شغلی).
- روانشناسی ارگونومی، حدود و فایده آن.
- تحلیل روانشناختی کار.
- عوامل روانی و اجتماعی کار و ارتباط آن با ارگونومی.

۷. اندازه‌گیری عوامل روانی و اجتماعی کار .
۸. مدیریت و کنترل عوامل روانی و اجتماعی کار.
۹. اثرات مثبت و منفی کار در سلامت عمومی (جسمانی ، روانی و اجتماعی) کارکنان.
۱۰. مسایل و مشکلات روانی گروه‌های خاص (جوانان ، زنان و سالمندان).
۱۱. حوادث و عوامل بوجودآورنده آن در محیط‌های کار.
۱۲. شرایط کار کارکنان (از دیدگاه روانشناختی).
۱۳. تقسیم کار و استفاده از گروه‌های تخصصی در محیط کار.

محتوای آموزش و ترتیب ارائه دروس : (به تعداد جلسات درسی به جدول ذیل ردیف افزوده گردد)

ردیف	جلسات	موضوع جلسه	نام مدرس
۱	جلسه اول	تعاریف ، مفاهیم و تاریخچه روانشناسی کار در ایران و جهان .	دکتر شهناز طباطبایی
۲	جلسه دوم	کاربردهای روانشناسی کار در محیط های کار و آشنایی با وظایف روانشناسان کار.	دکتر شهناز طباطبایی
۳	جلسه سوم	آگاهی از انواع مسایل و مشکلات روانی کارکنان در محیط کار و نحوه برخورد با آن.	دکتر شهناز طباطبایی
۴	جلسه چهارم	آشنایی با جداول زمانی کار ، نوبت کاری و انواع آن، مشکلات کارکنان نوبت کار و احتمال بروز حوادث در محیط های کار.	دکتر شهناز طباطبایی
۵	جلسه پنجم	تعاریف و مفاهیم فشارهای روانی ناشی از کار (استرس های شغلی) و نظریه های مربوط به آن.	دکتر شهناز طباطبایی
۶	جلسه ششم	نشانه ها و بیماری های مربوط به استرس های شغلی.	دکتر شهناز طباطبایی
۷	جلسه هفتم	آشنایی با شیوه های کاهش استرس کارکنان .	دکتر شهناز طباطبایی
۸	جلسه هشتم	روانشناسی ارگونومی ، حدود ، فایده ومحتوای آن .	دکتر شهناز طباطبایی
۹	جلسه نهم	تحلیل روانشناختی کار، تحلیل کار ، تحلیل وظیفه و تحلیل اشتغال .	دکتر شهناز طباطبایی
۱۰	جلسه دهم	عوامل روانی اجتماعی کار و ارگونومی .	دکتر شهناز طباطبایی
۱۱	جلسه یازدهم	اندازه گیری عوامل روانی و اجتماعی کار .	دکتر شهناز طباطبایی
۱۲	جلسه دوازدهم	شرایط کار ، تشخیص مساله ، حل مساله و ارزیابی روانشناختی راه حل ها.	دکتر شهناز طباطبایی

دکتر شهناز طباطبایی	شرایط زمانی سازمان ، حوادث ناشی از کار و بررسی شیوه های کاهش حوادث در محیط کار(با تاکید بر اصول ارگونومیک).	جلسه سیزدهم	۱۳
دکتر شهناز طباطبایی	معرفی گروه های خاص ، مسایل و مشکلات روانی گروه های خاص در محیط کار ، اشتغال جوانان ، معلولین ، زنان و سالمندان در محیط های کار .	جلسه چهاردهم	۱۴
دکتر شهناز طباطبایی	نحوه برخورد با جوانان و معلولین در محیط های کار و توجه به نیاز های آنان از دیدگاه روانشناختی و ارگونومیکی به عنوان شاغلین.	جلسه پانزدهم	۱۵
دکتر شهناز طباطبایی	نحوه برخورد با زنان و سالمندان در محیط های کار و توجه به نیاز های آنان از دیدگاه روانشناختی و ارگونومیکی به عنوان شاغلین.	جلسه شانزدهم	۱۶
دکتر شهناز طباطبایی	شرایط کار از دیدگاه روانشناختی ، تقسیم کار و استفاده از گروه های تخصصی در محیط های کار.	جلسه هفدهم	۱۷

روش تدریس (آموزش) :

۱. سخنرانی(به شیوه های رایج اطلاعات ، اکتشافی ، استفاده از وسایل سمعی و بصری) .
۲. تشکیل گروه های کوچک از دانشجویان برای انجام فعالیت های مطالعاتی در زمینه مرتبط با واحد درسی.

وظایف و تکالیف(فعالیت های) دانشجو :

ارایه سمینار در موضوعات مرتبط با اصول روانشناسی کار و ارگونومی و بحث گروهی پیرامون موضوع پس از سمینار.

نحوه ارزشیابی دانشجو :

۱. حضور در کلاس.
۲. مشارکت فعال در کلاس (شرکت در پرسش و پاسخ).
۳. امتحان میان ترم.
۴. امتحان آخر ترم.

منابع آموزشی :

۱. روانشناسی کار ، تالیف دکتر محمود ساعتچی ، نشر ویرایش ، ۱۳۸۳ .
۲. استرس شغلی ، تالیف الیزابت آلت مایر و راندل راس ، ترجمه غلامرضا خواجه پور، انتشارات بازتاب ، ۱۳۸۵ .
۳. بهداشت روانی در محیط کار ، تالیف دکتر محمود ساعتچی ، نشر ویرایش ، ۱۳۸۷ .
۴. روانشناسی ارگونومی ، تالیف ژاک لوپلا ، ترجمه دکتر محمد حسین سروری ، نشر دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی ، ۱۳۸۵ .
۵. استفاده از مطالبی که حاصل ترجمه برخی از مقالات مرتبط با موضوع تدریس و روزآمد است.